

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

*Акціонерам та Правлінню
ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «АКОРДБАНК»
Національному банку України
Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку України*

Звіт щодо фінансової звітності

Думка

Ми провели аудит фінансової звітності ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК «АКОРДБАНК» (далі – «Банк»), що складається зі звіту про фінансовий стан Банку станом на 31 грудня 2017 року, звіту про прибутки і збитки та інший сукупний дохід, звіту про рух грошових коштів та звіту про зміни у власному капіталі за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Банку на 31 грудня 2017 року, та його фінансові результати і рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ»).

Основа для Думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту («МСА»). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Банку згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів («Кодекс РМСЕБ») та етичними вимогами, що застосовуються в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Ключові Питання Аудиту

Ключові питання аудиту - це питання, що, на наше професійне судження, були значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядались в контексті нашого аудиту та при формуванні думки щодо фінансової звітності, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.

Ми визначили, що нижче описані питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити в нашому звіті.

Судження та Оцінки щодо Кредитів та Заборгованості Клієнтів

Резерви під знецінення відповідно до наданих нам запевнень, представляють собою оцінку Управлінським персоналом Банку збитків, понесених в рамках кредитних портфелів на звітну дату. Ми визначили питання оцінки кредитів та заборгованості клієнтів як ключове питання аудиту у зв'язку з суттєвістю залишків за статтею кредитів та заборгованості клієнтів та суб'єктивною природою суджень, які застосовуються при розрахунку знецінення.

Інформація щодо значущих облікових політик наведена у Примітці 4, а у Примітках 7, 27 та 32 представлено розкриття відповідної фінансової інформації.

Наші аудиторські процедури включали, серед іншого, тестування контролів, які запроваджені Управлінським персоналом для розрахунку знецінення кредитів та заборгованості клієнтів як на колективній, так і на індивідуальній основі. Ми також розглянули прийнятність облікових політик, суджень керівництва щодо методології розрахунку, сегментації, економічних факторів і

суб'єктивних припущень, в основі яких лежать історичні показники збитків щодо оцінки відшкодування активів та ймовірності реалізації забезпечення.

Нами була проведена оцінка обґрунтованості резервів, сформованих Банком, шляхом тестування вихідних даних на основі перегляду кредитних файлів та були виконанні процедури з перерахунку величини резервів на основі прийнятих моделей за окремими відображеннями кредитними операціями.

Інформація, що не є Фінансовою Звітністю та Звітом Аудитора щодо неї

Управлінський персонал несе відповідальність за інформацію, що не є фінансовою звітністю та звітом аудитора щодо неї. Інформація, що не є фінансовою звітністю та звітом аудитора щодо неї складається з Річної інформації Банку як емітента цінних паперів, що має бути складена у відповідності до Положення про розкриття інформації емітентами (затверджене рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 03.12.2013 р. № 2826), та містить іншу інформацію, окрім фінансової звітності та нашого звіту аудитора щодо неї. Очікується, що Річна інформація емітента цінних паперів буде надана нам після дати цього звіту аудитора.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією, зазначеною вище, коли вона буде нам надана та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інформація виглядає такою, що містить суттєве викривлення.

Відповідальність Управлінського Персоналу та Спостережної Ради за Фінансову Звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень унаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Банку продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовано, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, окрім випадків, коли управлінський персонал або планує ліквідувати Банк чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Спостережна рада несе відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Банку.

Відповідальність Аудитора за Аудит Фінансової Звітності

Нашиими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, коли воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом всього завдання з аудиту. Окрім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, та отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, невірні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;

- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, доходимо висновку, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Банку продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації і фінансової звітності або, якщо такі розкритті інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наши висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Тим не менш, майбутні події або умови можуть примусити Банк припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та подій, що лежать в основі її складання, так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо Спостережній раді інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, виявлені під час аудиту, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо Спостережній раді твердження що ми виконали доречні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їх про всі стосунки та інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась Спостережній раді, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора окрім випадків, коли законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або коли за вкрай виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є Тетяна Пашина.

ЗВІТ ЩОДО ВИМОГ ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ ТА НОРМАТИВНИХ АКТИВ

Нами у відповідності з вимогами ст.69 Закону України «Про банки та банківську діяльність», п. 3.3 «Положення про порядок подання банками до Національного банку України звіту аудитора за результатами щорічної перевірки фінансової звітності», затвердженого Постановою Національного банку України від 09.09.2003 р. № 389 надається додаткова інформація (оцінка), яка стосується річної фінансової звітності Банку за 2017 рік щодо:

- відповідності (достовірності відображення) розподілу активів і пасивів Банку за строками до погашення у формі статистичної звітності про структуру активів та пасивів за строками, що складається Банком для подання до Національного банку, станом на 1 січня року, наступного за звітним;
- дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно-правовими актами Національного банку з питань:
  - внутрішнього контролю;
  - внутрішнього аудиту;
  - визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями;

- визнання пов'язаних із Банком осіб та здійснення операцій з ними;
- достатності капіталу Банку, яка має визначатися з урахуванням якості активів Банку, а також операцій із пов'язаними з Банком особами;
- ведення бухгалтерського обліку.

Питання, які викладені у цьому звіті розглядалися лише у рамках проведення аудиторської перевірки річної фінансової звітності Банку за 2017 рік на основі вибіркового тестування та у обсягах, необхідних для планування та проведення аудиторських процедур відповідно до вимог Міжнародних стандартів аудиту.

Цей звіт призначено для акціонерів, керівництва Банку та Національного банку України. При ознайомленні з цим звітом необхідно враховувати обмежений, як зазначено вище, характер процедур з оцінки питань, пов'язаних з діяльністю Банку та організацією системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю.

Крім того, слід враховувати, що критерії оцінки питань, пов'язаних з діяльністю Банку і організацією системи бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю, використовувані нами, можуть відрізнятись від критеріїв, що застосовуються Національним банком України.

Наводимо інформацію та відповідні оцінки, про які йде мова вище.

Виконуючи вимоги п.3.3 «Положення про порядок подання банками до Національного банку України звіту аудитора за результатами щорічної перевірки фінансової звітності» щодо оцінки статистичної форми №631 «Звіт про структуру активів та пасивів за строками» (далі – форма №631), затвердженої постановою Правління Національного банку України від 01.03.2016 р. №129 (із змінами і доповненнями), яка не є складовою частиною комплекту річної фінансової звітності, можна зробити наступні висновки.

В ході проведення аудиту були виявлені окремі невідповідності (недостовірність відображення) розподілу активів і пасивів Банку за строками до погашення у формі №631 станом на 01.01.2018 р.

А саме, згідно даних форми №631 на 01.01.2018 р. показник строкового інтервалу "строк погашення активів що минув" (колонка 11) складає 25 811 тис. грн., а за нашою оцінкою 7 194 тис. грн. В ході проведення аудиту були виявлені й інші окремі не суттєві невідповідності у відображені активів та пасивів за строками у окремих часових проміжках.

За поясненням Банку, невідповідності обумовлені процесом переходу на нові рахунки бухгалтерського обліку, зміною порядку складання форм статистичної звітності та помилками у технічному налаштуванні програмного забезпечення, що формує вказану форму звітності, здійсненими під час переходу на новий План рахунків.

З урахуванням вищевикладеного, існує часткова невідповідність (недостовірність відображення) розподілу активів і пасивів за строками до погашення у формі №631, що складена для подання до Національного банку станом на 01.01.2018 р. Вищезазначені невідповідності не привели до порушення нормативів ліквідності, а їх належне виправлення призведе до покращення нормативів ліквідності.

Стосовно дотримання Банком вимог, що встановлені нормативно - правовими актами Національного банку з питань:

- внутрішнього контролю

З огляду на те, що ми ідентифікували окремі недоліки, про які йдеться у цьому звіті, зокрема щодо оцінки кредитного ризику, складання статистичної звітності, оцінки нерухомого майна, висновок про достатність внутрішнього контролю зроблений нами як такий, що, система внутрішнього контролю Банку потребує удосконалення.

- внутрішнього аудиту

Вимоги, які наведені у Положенні про організацію внутрішнього аудиту в банках України (затверджене Постановою Правління Національного банку України 10 травня 2016 року N 311), не

в повному обсязі знайшли практичне застосування у діяльності внутрішнього аудиту Банку у звітному році.

Ризик-орієнтований підхід до планування аудиторських перевірок на етапі впровадження. Планування внутрішнього аудиту на довгостроковій основі знаходиться в процесі впровадження на дату складання нашого звіту.

Разом з цим у звітному році Банком розширено методологічну базу щодо здійснення внутрішнього аудиту та посилено цей напрямок збільшенням чисельності працівників підрозділу внутрішнього аудиту.

- визначення розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями

За нашими оцінками, розмір кредитного ризику за активними банківськими операціями, що був визначений Банком відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку, зокрема згідно вимог Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями, затвердженого Постановою Правління Національного банку України 30 червня 2016 року N 351, зі змінами, (далі – Положення 351) до внесення відповідних коригувань на підставі ідентифікованих аудитором помилок був заниженим на 5 602 тис. грн. В річній фінансовій звітності Банку усунено вказану помилку та суми резервів на знецінення кредитів збільшено на 3 568 тис. грн., що є необхідним до досягнення розміру знецінення у відповідності до МСФЗ, а розрахунок регулятивного капіталу здійснено з урахуванням збільшення непокритого кредитного ризику на величину 2 034 тис. грн.

Банком не розроблено Порядок та фактично не здійснюється визначення значення коефіцієнта ймовірності дефолту боржника, що входить до групи пов'язаних контрагентів, що несуть спільній економічний ризик, учасником якої є боржник, із використанням даних річної консолідований фінансової звітності групи або комбінованої фінансової звітності групи. Невиконання цієї нормативної вимоги в звітному році не привело до негативного впливу на значення кредитного ризику.

- визнання пов'язаних із банком осіб та здійснення операцій з ними

Ми оцінюємо ризик за операціями з інсайдерами/пов'язаними особами як підвищений, враховуючи недотримання Банком Н9 (нормативу максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з Банком особами), який станом на 31 грудня 2017 року становив 100,07%, при нормі не вище 25% від регулятивного капіталу.

Рішенням Спостережної Ради Банку 30.11.2017 р. №2017113001 затверджено План заходів Банку, який погоджено з Національним банком України, щодо приведення його діяльності у відповідності до вимог законодавства та нормативно-правових актів Національного банку України щодо операцій з пов'язаними з Банком особами. В рамках даного Плану значення нормативу Н9 станом на 31 грудня 2017 року дотримується.

- достатності капіталу Банку, яка має визначатися з урахуванням якості активів Банку, а також операцій із пов'язаними з Банком особами

За станом на 31 грудня 2017 року (кінець дня) регулятивний капітал Банку, розрахований у відповідності із вимогами Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженої Постановою Правління НБУ від 28 серпня 2001 року №368, на підставі денного балансу (01 файл), складає 161 580 тис. грн.

Після коригувань непокритого кредитного ризику (далі – НКР) на суму 2 034 тис. грн., за результатами аудиту, регулятивний капітал Банку, розрахований у відповідності із вимогами Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженої Постановою Правління НБУ від 28 серпня 2001 року № 368, на підставі річного балансу (файл А4) за станом на 31 грудня 2017 року складає 169 293 тис. грн.

Крім цього регулятивний капітал Банку на 31.12.2017 року мав би бути зменшений на уцінку вартості окремих об'єктів нерухомості, які класифікуються Банком як необоротні активи, утримувані для продажу (майно, що перейшло у власність Банку як заставодержателя), на суму 1 330 тис. грн., що не було враховано Банком на звітну дату.

Абсолютний розмір регулятивного капіталу Банку на кінець звітного періоду не відповідав нормативним вимогам щодо його величини (не менше 200 млн. грн.). Разом з тим, Банком затверджений та погоджений з Національним банком України графік приведення регулятивного капіталу до нормативних величин.

Крім цього, після звітної дати Банком вжито заходів щодо приведення обсягу регулятивного капіталу до нормативних значень. Коригування НКР не вимагається, враховуючи прийняття додаткового забезпечення за кредитами.

В рамках затвердженого Банком в листопаді 2017 року Програми капіталізації, яка була погоджена в грудні 2017 року Національним банком України, Банк взяв на себе зобов'язання привести розмір регулятивного капіталу до нормативних вимог в строк до 01.05.2018 р. За даними статистичної звітності станом на 10.04.2018 р. розмір регулятивного капіталу склав 210,4 млн. грн., таким чином Банк виконав вимогу щодо мінімального значення нормативу Н1. В разі врахування уцінки необоротного активу, утримуваного для продажу, що залишився не проданим на 01.04.2018 року, регулятивний капітал має бути зменшений на 545 тис. грн., що не приведе до порушень нормативних значень.

- ведення бухгалтерського обліку

Ми не знайшли свідчень, згідно з якими бухгалтерський облік Банку не можна було б визнати таким, який відповідає вимогам нормативно-правових актів Національного банку.

Директор

ТОВ «АФ «ПКФ Аудит-фінанси»

- I.O. Каштанова

Директор з аудиту

ТОВ «АФ «ПКФ Аудит-фінанси»

- Т.С. Пашина

(сертифікат аудитора банків № 0089)

ТОВ «АФ «ПКФ Аудит-фінанси» здійснює діяльність на підставі Свідоцства про включення до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів від 26.10.2006 р. № 3886, видане за рішенням Аудиторської палати України 26.10.2006 р. №167/3. Чинне до 21.04.2021 р.

Свідоцство про включення до реєстру аудиторських фірм, які проводити мають право на проведення аудиторських перевірок банків № 0000019 від 17.09.2012 р. Чинне до 07.09.2022 р.

вул. О. Гончара 41, місто Київ, Україна, 01054

17 квітня 2018 року